

Vergaderjaar 2022–2023

35 154

Goedkeuring van de op 30 oktober 2016 te Brussel tot stand gekomen Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds (Trb. 2017, 13)

R

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 22 mei 2023

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking¹ (BDO) hebben kennisgenomen van uw brief² van 6 maart 2023, in reactie op de brief van de commissie van 24 januari 2023 met vragen over het voorstel van de Europese Commissie inzake een conceptbesluit van het Gemengd Comité CETA.

Ook hebben zij met belangstelling kennisgenomen van uw brief³ van 11 april 2023 over vertrouwelijke inzage van een conceptbesluit van het Gemengd Comité CETA, dat u op verzoek van de commissie naar de Kamer heeft gestuurd.

Naar aanleiding hiervan is op 18 april 2023 een brief gestuurd aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De Minister heeft op 22 mei 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking,
Van Luijk

¹ Samenstelling:

Faber-Van de Klashorst (PVV), Ganzevoort (GL), Van Apeldoorn (SP) (*voorzitter*), Van Dijk (SGP), Jorritsma-Lebbink (VVD), Atsma (CDA), Oomen-Ruijten (CDA), Koole (PvdA), Prast (PvdD), Van Rooijen (50PLUS), Arbouw (VVD), Van Ballekom (VVD) (*1° ondervoorzitter*), Beukering (Fractie-Nanninga), Bezaan (PVV), Dittrich (D66), Huizinga-Heringa (CU) (*2° ondervoorzitter*), Dessing (FVD), Karimi (GL), Kluit (GL), Moonen (D66), Otten (Fractie-Otten), Vos (PvdA), Van Wely (Fractie-Nanninga), Raven (OSF) en Krijnen (GL).

² Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2022–2023, 35 154 P.

³ *Kamerstukken I*, 2022–2023, 35 154 Q.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE ZAKEN, DEFENSIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Den Haag, 18 april 2023

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief⁴ van 6 maart 2023, in reactie op de brief van de commissie van 24 januari 2023 met vragen over het voorstel van de Europese Commissie inzake een conceptbesluit van het Gemengd Comité CETA.

Ook hebben zij met belangstelling kennisgenomen van uw brief⁵ van 11 april 2023 over vertrouwelijke inzage van een conceptbesluit van het Gemengd Comité CETA, dat u op verzoek van de commissie naar de Kamer heeft gestuurd.

Deze leden lezen in uw beantwoording dat u het formele voorstel van de Europese Commissie aan de Raad aangaande het conceptbesluit van het Gemengd Comité CETA aan de Kamers zult voorleggen, voorzien van een appreciatie, alvorens er een definitief besluit wordt genomen in de Raad. De leden van de commissie BDO waarderen deze toezegging en zouden u daarbij willen verzoeken dat het voorstel in ieder geval tijdig naar de Kamer wordt verstuurd en dat de regering in de Raad niet met dit voorstel akkoord zal gaan voordat de Kamers erover hebben kunnen spreken.

Daarnaast zouden de leden van de commissie BDO u willen vragen waarom het betreffende limité document, dat op verzoek van deze commissie inmiddels vertrouwelijk ter inzage ligt bij de Kamer, niet voor de nationale parlementen van de Europese Unie te vinden is in de EU documenten-database *Delegates Portal*, aangezien daar in principe de limité documenten te vinden zouden moeten zijn.

In vervolg daarop zouden zij de vraag ook breder willen stellen: hoe en door wie wordt bepaald welke vertrouwelijke Europese documenten wél en welke niet aan de nationale parlementen ter beschikking worden gesteld via het *Delegates Portal*?

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

De voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking,
E.B. van Apeldoorn

⁴ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I, 2022–2023, 35 154 P.*

⁵ *Kamerstukken I, 2022–2023, 35 154 Q.*

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 mei 2023

Op 18 april jl. ontving ik van de Eerste Kamer commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) een brief met daarin nadere vragen over het voorstel inzake een concept besluit van het Gemengd Comité onder CETA. De vragen die in deze brief gesteld zijn, zijn zowel gericht op het specifieke voorstel, als van algemenere aard.

Zoals in eerdere communicatie aangegeven⁶, zal ik het formele voorstel van de Europese Commissie voor instemming namens de EU met dit Gemengd Comité CETA besluit met de Kamers delen zodra het beschikbaar is. Ook zal ik dan gelijktijdig een appreciatie van het voorstel met uw Kamers delen. Ik zal er zorg voor dragen dat het voorstel tijdig naar de Kamers verstuurd wordt, en dat de Kamers voldoende tijd hebben over het voorstel te spreken alvorens over wordt gegaan op stemming in de Raad.

In uw brief vraagt u hoe en door wie wordt bepaald welke Europese documenten wel of niet aan de nationale parlementen ter beschikking worden gesteld via *Delegates Portal*. Om deze vraag te beantwoorden ga ik eerst in op de wijze waarop Raadsdocumenten worden gemarkeerd.

Een Raadsdocument kan een rubriceringsmarkering krijgen (zoals *restreint* of *confidentiel*). EU-informatie krijgt een rubriceringsmarkering wanneer openbaarmaking ervan de belangen van de EU of van één of meer lidstaten zou kunnen schaden.⁷ Daarnaast kan een Raadsdocument de verspreidingsmarkering *limité* krijgen, waarna verdere verspreiding van het document verboden is.⁸ In de afweging over het opnemen van een rubricerings- of verspreidingsmarkering worden de uitzonderingsgronden voor openbaarmaking meegenomen, zoals opgenomen in Verordening 1049/2001 (de «Eurowob»)⁹. Deze uitzonderingsgronden zien onder andere op de bescherming van de openbare veiligheid, internationale betrekkingen, persoonsgegevens en het besluitvormingsproces. Als een document geen rubricerings- of verspreidingsmarkering krijgt, wordt het document gemarkeerd als *public*.

Welke markering aan Raadsdocumenten wordt toegekend, wordt bepaald door het secretariaat-generaal van de Raad (in voorkomend geval na overleg met het roulerend voorzitterschap). Dit besluit wordt per document genomen en betreft geen automatische indeling. Indien op basis van de afwegingen wordt besloten dat een Raadsdocument niet meteen openbaar gemaakt kan worden, wordt het document opgenomen op *Delegates Portal* met de toegekende verspreidingsmarkering «*Limité*». Nederland pleit in dit verband actief voor de herziening van de interne *Limité*-richtsnoeren van de Raad.

⁶ Antwoorden op Kamervragen (VSO) over voorstel EC concept-besluit gemengd comité CETA, d.d. 6 maart 2023 (BZDOC-1235421577-13) en de brief betreffende Vertrouwelijke inzake concept besluit Gemengd Comité CETA, d.d. 11 april 2023 (Min-BuZa.2023.972).

⁷ Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie.

⁸ De richtsnoeren van de Raad voor de omgang met *limité*-documenten neergelegd in Raadsdocument nr. 7695/18.

⁹ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

De door Nederland beoogde herziening houdt in dat Raadsdocumenten niet onnodig een Limité-markering krijgen en een regelmatigere herziening van bestaande Limité-markering van documenten, zodat een Limité-markering tijdiger wordt opgeheven wanneer de vertrouwelijke status van stukken niet langer gerechtvaardigd is. Dit moet ertoe leiden dat meer Raadsdocumenten sneller openbaar zijn.

Daarnaast zijn er in Delegates Portal verschillende documenttypen. Dat staat los van de bijbehorende markering. Voorbeelden van documenttypen zijn ST-documenten en WK-documenten. WK-documenten (Working Documents) worden gebruikt in besloten groepen («communities») en zijn ook alleen voor de leden van de betrokken *community* inzichtelijk. WK-documenten worden alleen verspreid in een Raadswerkgroep en de *community* kan beschouwd worden als een virtuele raadswerkgroep. Vanaf het niveau CRP (Coreper) wordt weer met ST-documenten (Standard Documents) gewerkt. ST-documenten zijn niet beperkt tot een *community* en zijn daardoor ook inzichtelijk voor nationale parlementen via Delegates Portal bij een Limite-markering. Overigens kan op grond van de «Eurowob» een verzoek tot openbaarmaking van WK-documenten worden gedaan. Recentelijk is dat bevestigd in de jurisprudentie van het EU-Hof van Justitie.¹⁰ Bij een dergelijk verzoek zal de Raad op basis van de uitzonderingsgronden genoemd in de Eurowob besluiten of het document (gedeeltelijk) vrijgegeven kan worden.

Nederland kaart, als onderdeel van zijn inzet voor het vergroten van transparantie van EU-besluitvorming, in werkgroepen regelmatig aan om terughoudend om te gaan met het gebruik van WK-documenten en verzoekt de Raad om, waar mogelijk, zoveel mogelijk gebruik te maken van ST-documenten.

In het geval van het document inzake het voorstel van een concept besluit van het Gemengd Comité CETA is eenzelfde proces doorlopen. Omdat het een concept besluit betreft dat binnen het Comité Handelspolitiek verder besproken zou worden is het in Delegates Portal opgenomen als een WK-document (kenmerk WK14135/2022 REV1). Daarbij heeft het secretariaat-generaal van de Raad de Limité status aan het document toegekend. Omdat het kabinet hecht aan een goede informatievoorziening aan de Kamer aangaande EU-aangelegenheden is besloten om dit document vertrouwelijk ter inzage in uw Kamer te leggen.

Ik hoop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

¹⁰ Gerecht zaak T-163/21, 25 januari 2023, De Capitani/Raad.